

KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 43 (1090)

Dziesięciolecie niepodległości Estonii.

Dzisiaj jutrzejszy jest wielkim świętem zaprzyjaźnionego z nami narodu estońskiego. Jutro mija dziesięć lat od chwili proklamowania niepodległości Estonii. W ciągu tego czasu gruntował się samodzielny byt narodu, który przez tych 10 lat niejedną trudność przezwyciężył i który w tej chwili może się pochwalić poważnym dorobkiem w całokształcie swego młodego życia państwowego. W dziesięciolecie jednak bilansie prac niepodległej Estonii wybijają się na czoło podniesienie dobrobytu rolnika, który jest podstawą gospodarki narodowej w Estonii.

Ludność miejska z jej elitą — inteligencją, doceniając znaczenie rolnictwa dla odbudowywanego się kraju, z całą ofiarnością pośpieszyła ludowi wiejskiemu z pomocą, utrzymując z nim b. żywy kontakt. Rezultat wzajemnych wysiłków wsi i miasta jest b. owocny. Wytworzyła się bowiem w Estonii narodowa warstwa inteligencji pracującej, która ujęła w swoje niepodzielne ręce kierownictwo sprawami gospodarczymi, propagując szeroko ideę spółdzielczości, oraz tworząc cały szereg zrzeszeń gospodarczych, prowadzących do dobrobytu.

Ten też dobrobyt, jak również żywe wspomnienie ucisku moskiewskiego wzmacniają poczucie i świadomość narodową Estończyków, świadomość, która jest dostateczną gwarancją, że naród estoński grożącemu mu ciągle imperjalizmowi otaczającego go kolosa rosyjskiego da należyty odpór. A rozwój wypadków między Estonią i Rosją Sow. przywołał tej pierwszej ciągle na pamięć idee Piotra Wielkiego i te katusze, przez jakie naród estoński, podobnie jak polski, w ciągu długich wieków przechodził.

Ruch niepodległościowy wśród Estończyków za rządów carskich zwalczany był niemal samymi, co i w Polsce metodami. Naród estoński tak jak i polski nie ugiął się, nie uległ przemocy. Czekał tylko odpowiedniej chwili, która by mu dała możność zrealizowania o niepodległość wcielił w czyn. Ta chwila dla wszystkich uciskanych narodów była wojna światowa i była ona nią i dla Estończyków. Dała ona Estonii wprawdzie autonomię terytorjalną i zwołany 14 lipca 1917 roku do Tallinu sejm krajowy. Później zaś ogłoszenie w dniu 15 listopada 1917 r. niepodległości. Fala jednak bolszewicka objęła Estonię, rozpędzając estoński Sejm krajowy. I dopiero utworzenie nowych oddziałów wojska estońskiego i długie walki z bolszewikami, zakończony wyparciem najazdników gruntem zupełną niepodległość Estonii. W dniu 24 lutego 1918 roku nowoutworzony Sejm ogłosił Estonię niezależną republiką demokratyczną.

Na ten jednak nie zakończyły się walki Estończyków walczących o niezawisłość państwową. Zmagać się oni musieli z wojskami niemieckimi, które miały za zadanie podbić całą Estonię i jako księstwo unią personalną połączyć z Prusami Wschodnimi. Po wyparci Niemców wkroczyła do Estonii po raz drugi bolszewicy, z którymi walczą Estończycy prawie przez rok, bo aż do zawarcia w dniu 2-go lutego 1919 roku pokoju, podpisanego w Dorpacie. Na mocy tego traktatu Rosja uznała niepodległość Estonii, której granice ustalono według zasady etnograficznej, przy czym Estonia otrzymała 15 mil. rb. z rosyjskiego funduszu złotego i zwolniona została z ciężaru dawnych rosyjskich długów zagranicznych. Wzajemnie jednak za to musiała ona przyznać Rosji wolny tranzyt na kolejach i w portach.

Ostatnim etapem w walce o niepodległość były dla Estonii zmagania się z rewolucją wewnętrzną, wywołaną w porozumieniu z gen. von der Goltzem przez miejscową szlachtę niemiecką, której udało się nawet obalić rząd narodowy. Rezultatem tej ostatniej już walki było pokonanie po kilkutygodniowych bojach na linii Wenden - Ryga i wyparcie baronów niemieckich z kraju.

Wywalczenie z bronią w ręku niepodległości Estonii było jednak tylko for-

malnem zakreśleniem terytorjalnych granic. Wewnątrz kraju czekał rwać się do niepodległego bytu naród ogrom trudności i zadań. Trzeba było przede wszystkim łagodzić ciągle fermenty, których źródłem było z jednej strony silna i zasilana stale ogromnymi sumami propaganda idei komunistycznej i z drugiej wicherzenia silnych gospodarczo baronów niemieckich. Naród estoński kładzie więc tym fermentom kres. Uchwala ustawę o reformie rolnej, na mocy której wszystkie t. zw. „dobra rycerskie”, należące do szlachty niemieckiej uległy wywłaszczeniu i rozparcelowane zostały między wieśniaczy lud, a w pierwszym rzędzie, między uczestników walk o niepodległość. W ten sposób rząd estoński odjął platformę materialną antypaństwowym działaniom baronów niemieckich i usunął źródło socjalnych fermentów wśród małorolnych włóścian.

Ta stabilizacja stosunków w Estonii nie była na rękę Rosji, która po nieudanej próbie wywołania rewolucji wewnętrznej, postanowiła narzucić Estonii rewolucję z zewnątrz. Owocem zabiegów bolszewickich były tragiczne dla narodu estońskiego wypadki, rozgrywające się w grudniu 1924 roku. Kilka dni przedtem przywódcy estońskiego ruchu komunistycznego, którzy po wojnie schronili się do Moskwy przetransportowali potajemnie przez granicę broń i amunicję, wciągając do rewolty zatrudnionych w porcie tallińskim rosyjskich robotników i „szmuglując” do Tallinu przeszło 50 czerwonoarmiejców. W ten sposób przywódcy estońskiego ruchu komunistycznego utworzyli złożony z blisko 300 ludzi oddział, który w przebraniu wojskowym dokonał napadu na instytucje rządowe. Oddział ten po krótkiej, lecz krwawej walce został wyparty poza granice Estonii, a wraz z nim propaganda komunistyczna, która do tego czasu znajdowała gdzienigdzie swoich zwolenników, utraciła wszelki grunt pod nogami. Na wszelki jednak wypadek, aby się uchronić od podobnych niespodzianek bogaty już w doświadczenia patriotyczny naród estoński utworzył „korpus ochronny”, liczący już w tej chwili przeszło 25.000 członków.

Jutro więc naród estoński może spokojnie obchodzić wielkie swoje święto: dziesięciolecie niepodległości. Wezmą w tem święcie udział i przedstawiciele przyjaznego Estonii narodu i rządu polskiego. Onegdaj wyjechała do Tallina delegacja rządu polskiego z prof. Un. Jagiela i b. ministrem p. Wacławem Makowskim na czele. Wiezie ona dla ministra Spraw Zagranicznych Estonii i przyjaciela Polski p. Rohana Wielką Wstęgę, a dla znawcy stosunków polskich podsekretarza stanu w estońskim Min. Spraw Zagr. p. Schmidta gwiazdę komandorji. Wraz z temi dekoracjami, które zostaną wręczone w obecności delegatów rządu polskiego przez posła Rzplitej Estonii w Tallinie p. Fr. Chorwata, delegacja polska wiezie ze sobą zapewnienie głębokiej przyjaźni całego narodu polskiego dla bliskiego nam narodu estońskiego, z którym nas nigdy nie dzieliło, a z którym nas łączy wspólność tradycji walk o niepodległość oraz wspólne jutro.

Telegram b. posła Ballina do Marszałka Piłsudskiego.

Żona b. posła Ballina została, jak wiadomo, przed kilkoma dniami skazana przez Sąd Okręgowy w Wilnie za szpiegostwo na 3 lata więzienia.

Jak donosi warszawska „Naję Folkscajtung”, b. poseł Ballin, który znajduje się obecnie zagranicą, zwrócił się z telegraficzną prośbą do Marszałka Piłsudskiego, jako szefa rządu, aby do rozpoznania sprawy p. Ballinowej przez drugą instancję została ona zwolniona z więzienia za kaucją. Jako kaucję proponuje b. poseł Ballin 100 tysięcy złotych jakże Skarb Państwa winien jest jego żonie za ziemię odebraną jej na cele reformy rolnej oraz 350 hektarów lasu, będących jej własnością. W telegramie tym b. poseł Ballin „w imieniu wszystkich”, co jest święte dla rewolucjonistów — zaręcza, iż żona jego odpowiedzialni się nie zajmowała, i że jest niewinna.

Stanowisko rządu polskiego wobec przewleknięcia przez Litwę sprawy nawiązania normalnych stosunków.

Jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych stanowisko rządu polskiego wobec krętań litewskich i opornego stanowiska Litwy w sprawie nawiązania normalnych stosunków sąsiedzkich jest zdecydowane.

Rząd polski w razie otrzymania jeszcze jednej zmierzającej do przewleczenia terminu przyszłych rokowań, noty litewskiej — żadnej odpowiedzi rządowi litewskiemu nie udzieli gdyż wobec zbliżającej się marcowej sesji Rady Ligi Narodów, zamierza wystosować do Ligi umotywowaną skargę na umyślne odkładanie przez Litwę zaleconych przez Radę Ligi Narodów rokowań z Polską i wyraźne dążenie do niezawarcia porozumienia.

Jakiej odpowiedzi udzieli rząd litewski na ostatnią notę rządu polskiego.

Jak donosi z Kowna w związku z doręczeniem ostatniej noty rządu polskiego zawierającej konkretne propozycje w sprawie podjęcia rokowań polsko-litewskich, w Ministerstwie Spraw Wewn. w Kownie odbyła się onegdaj konferencja Rady Ministrów, na której rozważano sprawę odpowiedzi jakiej miałyby udzielić rząd litewski Polsce. Podczas obrad wyłoniła się wyraźna różnica zdań pomiędzy prezydentem Litwy Smetoną, a premierem Rady Ministrów Waldemarasem.

Prezydent Smetona opowiedział się za wystaniem rządowi polskiemu noty odpowiadającej na propozycje polskie negatywnie, natomiast premier Waldemaras wysunął projekt niewysyłania Polsce żadnej odpowiedzi.

Premier Waldemaras motywuje swą propozycję tem, iż wobec zbliżania się sesji Rady Ligi Narodów, która odbędzie się w marcu r. b. sprawę stosunków polsko-litewskich należy powierzyć Radzie, do której Litwa miałaby się zwrócić z prośbą o wysunięcie odpowiednich propozycji dla obu stron i o opracowanie planu przyszłych rokowań.

Według krążących w Kownie pogłosek różnica zdań jaka wynikła pomiędzy premierem Waldemarasem, a prezydentem Smetoną, jest ścieraniem się poglądów narzuconych z jednej strony przez Berlin, a z drugiej przez Moskwę. W każdym razie jest rzeczą pewną, iż Niemcy są za tem, by Litwa nie wysyłając odpowiedzi rządowi polskiemu zwróciła się do R. L. N. o pośrednictwo.

Echa noty min. Zaleskiego zagranicą.

HAGA, 22. II (Pat). Pod tytułem „Litwa przed decyzją” poczynny dziennik hollenderski „De Telegraf” pisze: Nota ministra Zaleskiego do Kowna jest odpowiedzią gentlemanną brutalnemu parobkowi. Sowiety nie poratują Wilna pisze „De Telegraf”, — podkreślając, że dnia 5 marca Waldemaras będzie niewątpliwie w nerwowym i przykrem usposobieniu. Kwestia litewska nie znajduje się co prawda na porządku dziennym Ligi i delegat litewski nie ma obowiązku przyjazdu do Genewy, lecz, że o nieobecności będzie się mówić tego może być pewnym, gdyż są wszelkie powody do tego. Autor artykułu zadaje pytanie, czemu należy przypisać te dziwne stanowisko, prowadzące Litwę ku ruinie ekonomicznej.

Pierwszą przyczyną „De Telegraf” widzi w pragnieniu Waldemarasa utrzymania się przy władzy za wszelką cenę. Przy jego niepopularności jest to możliwe jedynie przez stawienie wszystkiego na jedną kartę nieprzejednanego stanowiska wobec Polski. Drugą przyczyną jest pomoc Rosji. Sowiety czynią wszystko co mogą, aby przeskoczyć porozumieniu. Autor artykułu pisze: W tych dniach pewien dyplomata, który niedawno powrócił z Moskwy powiedział mi, że Sowiety przyrzekły Litwie wszelkie swoje poparcie w konflikcie z Polską. Licząc na to Waldemaras pozostaje nieprzejednany, aczkolwiek ma całą Europę, nawet Niemcy przeciwko sobie. „De Telegraf” wskazuje na wielkie korzyści dla Litwy z porozumienia z Polską i podkreśla: Jeżeli Waldemaras nie chce rokowań, to ze strony całej Europy spadnie na niego odium. Niewątpliwie Rada Ligi będzie o tem mówić i Waldemaras usłyszy odpowiedź, która będzie niedwuznaczna. Autor artykułu konkluduje: Europa nie chce, aby przez Litwę pokój był zagrożony. Jeżeli Waldemaras tego nie rozumie, to poczuje to na własnej skórze. Sympatja całej Europy jest po stronie polskiej, a poselstwo sowieckie Waldemarasa nie uratuje. Jeżeli nie zmieni on stanowiska, dzień 5 marca przyniesie mu przykre chwile, których tak łatwo nie zapomni.

„Action Francaise” o Waldemarasie i „nacionalizmie” narodu litewskiego.

PARYŻ. (Pat). „Action Francaise” zamieszcza nową korespondencję z Kowna Le Bouchera, poświęconą kwestii nacionalizmu litewskiego. Autor zaznacza sztuczne urabianie przez Niemców uczuć nacionalistycznych w narodzie litewskim, czego najlepszym przykładem jest, zdaniem korespondenta, sam premier Waldemaras. Urodzony w Świecianach, przesiąknięty był początkowo kulturą polską, później rosyjską; jednakowoż w czasie swego pobytu w charakterze nauczyciela gimnazjalnego w Pemie zadeklarował się jako Polak, dzięki czemu był mianowany członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża. Dopiero w r. 1917 staje się on Litwinem, lecz jako taki nie

waha się stanąć po stronie tych, którzy ofiarowali koronę Wielkiego Księstwa Litewskiego, niemieckiemu księciu von Urach. Podobną mieszaninę poczucia narodowego znajdujemy u wielu działaczy kowieńskich, którzy, nie mając w sobie nic z tradycji litewskich, działają jedynie pod wpływem czynników obcych, sztucznie roznamiętniając aspiracje nacionalistyczne ludu litewskiego różnymi środkami, wśród których pierwsze miejsce zajmuje hasło reformy rolnej. Ta reforma rolna pozbawiwszy wielu właścicieli ziemskich ich majątków, pchnęła lud litewski na tory nacionalizmu napodłożo przede wszystkim ekonomicznym.

Wysiedleni Litwini nie powrócą do Wilna.

Jak się dowiadujemy, mimo oświadczenia, złożonego postowi litewskiemu przez przedstawicieli Polski w Rydze, posła Łubieńskiego, w sprawie udzielonego przez rząd polski zezwolenia na powrót wysiedlonych

podczas akcji retorsyjnej działaczy litewskich Wileńszczyn, ci ostatni dotychczas nie zgłosili zamiaru powrotu do Polski, wobec czego sprawę tę należy uważać za wyczerpaną.

Były litewski minister Skarbu dr. Karwelis w Berlinie.

BERLIN, 22 II. (Pat). Jak donosi „Vossische Zeitung”, przybył do Berlina były litewski minister Skarbu w pierwszym gabinecie Waldemarasa dr. Karwelis, który ma przeprowadzić w Urzędzie Spraw Zagranicznych rokowania w sprawie uregulowania komunikacji granicznej między Litwą a Niemcami. W sprawie tej zawarty został w czasie pobytu Waldemarasa w Berlinie szereg umów. Dr. Karwelis, będący przywódcą chrześcijańskiej demokracji na Litwie cieszy się zaufaniem obecnego premiera litewskiego i ma w przyszłych rokowaniach handlowych niemiecko-litewskich odegrać wybitną rolę.

Delegacja polska na dziesięciolecie niepodległości Estonii.

Dnia 22 b. m. wieczorem wyjechała do Tallina na uroczystości związane z obchodem 10-cio lecia niepodległości Estonii delegacja rządu polskiego w osobach p. Wacława Makowskiego, profesora Uniwersytetu Warszawskiego, b. ministra Sprawiedliwości, oraz radcy Edwarda Racyńskiego, zastępcy naczelnika wydziału wchodniego Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Delegacja wiezie ze sobą insygnia orderu

Odrodzenia Polski: Wielką Wstęgę dla ministra Spraw Zagranicznych Estonii p. Rebane oraz gwiazdę komandorji dla p. Schmidta, podsekretarza stanu w estońskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Dekoracje te zostaną wręczone w obecności delegatów rządu polskiego przez posła Rzeczypospolitej Polskiej w Tallinie p. Franciszka Charwata.

Reprezentacja Litwy na uroczystościach 10 lecia niepodległości Estonii.

RYGA, 22. II. (Pat). Rada Ministrów zatwierdziła ostateczny skład nadzwyczajnej delegacji, która reprezentować będzie Litwę na uroczystościach 10 lecia niepodległości Estonii. Delegacja wyjeżdża do Tallinu dziś wieczorem. Członkami delegacji są minister Spraw Zagranicznych Balodis, szef sekcji bałtyckiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Munter i dowódca dywizji letgalskiej gen. Berti.

Obrady Międzynar. Zrzesz. Tow. Komunik. Powietrznej.

WARSZAWA, 22. II. (Pat). Popołudniowe posiedzenie Międzynarodowego Zrzeszenia Towarzystw Komunikacji Powietrznej rozpoczęło się o godz. 15 w sali stowarzyszenia techników. Obecni byli delegaci 18 towarzystw komunikacji powietrznej z 16 państw. Poza delegatami obecni byli przedstawiciele rządu polskiego. Obradom przewodniczył prezes rządu polskiego linii lotniczej dyrektor Wygład. Poza tem obecni byli delegaci Ligi Narodów, Międzynarodowej Komisji Lotniczej i Międzynarodowej Izby Handlowej. Pierwszy punkt obrad dotyczył poczty lotniczej. Po dyskusji zebrani stwierdzili, że sprawy tej nie da się załatwić w ciągu obecnej dwudniowej sesji. Wobec tego wybrano odpowiednią komisję, która ma zreferować sprawę na najbliższym posiedzeniu związku. Następnie zajmowano się sprawą transportów kombinowanych kolejowo - lotniczych. Sprawę tę zreferował dyrektor niemieckiej hanzy lotniczej Wronsky, który wygłosił na ten temat dłuższy referat w języku niemieckim. Referent motywował konieczność współpracy kolejnictwa z lotnictwem, tak, aby oba te środki komunikacji razem się uzupełniały i aby pociągi kolejowe służyły mogły w przyszłości jedynie do przejazdów krótkodystansowych. Na tem zamknięto posiedzenie popołudniowego kongresu. Następnie odbędzie się jutro o godz. 10, w południe zaś odbędzie się śniadanie wydane na cześć członków zjazdu przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w sali resursy kupieckiej.

Projekt nowej organizacji opieki społecznej.

Rada Ministrów na jednym z ostatnich swoich posiedzeń na wniosek p. ministra Pracy i Opieki Społecznej przyjęła projekt rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej o opiekunach społecznych i komisjach Opieki Społecznej.

Wprowadzenie instytucji opiekunów i społecznych komisji opiekuńczych ma na celu utworzenie specjalnych organów, któreby sprawowały opiekę społeczną i miały charakter pomocniczy dla organizacji komunalnych.

Opiekunowie społeczni mają być wybierani na okres trzechletni, przyczem z prawa wyborczego korzystać będą wszyscy mieszkańcy danej jednostki administracyjnej, którzy w danej miejscowości przebywają co najmniej od roku.

Zadaniem opiekunów społecznych ma być pobudzanie inicjatyw w dziedzinie opieki społecznej, czuwanie nad wykonywaniem opieki społecznej, badanie stanu poszczególnych osób ubiegających się o rozstrzeżenie nad nimi opieki społecznej lub pod tą opieką pozostających.

Opiekunowie społeczni mają pełnić swe czynności honorowo i korzystać mają z pomocy władz państwowych i komunalnych. Będą oni też uprawnieni do noszenia specjalnych odznak zewnętrznych.

W każdej gminie ma też być utworzona komisja opieki społecznej, której zadaniem będzie prowadzenie i kierowanie całą działalnością opiekuńczą. W skład komisji tych wejdą przedstawiciele samorządów, opiekunowie społeczni oraz reprezentanci instytucji społecznych zainteresowanych w sprawach opieki społecznej, przyczem ma być w tych komisjach zagwarantowana większość dla reprezentantów ciał samorządowych.

Jednocześnie utworzone zostaną powiatowe i wojewódzkie komisje opieki społecznej, których zadaniem będzie koordynowanie opieki społecznej w granicach odnośnych jednostek terytorjalnych. (jw)

Wice-premier prof. dr. Bartel przybywa do Wilna.

Przybywający w niedzielę dn. 26-go 2. b. r. do Wilna wice-premier prof. dr. Kazimierz Bartel wygłosi w sali teatru „Reduta” o godzinie 1-ej pp. wykład na temat „Rozwój życia gospodarczego Polski wyrażony graficznie”.

Otwarcie obrad XIX Konferencji Międzynarodowego Zrzeszenia T-wa Komunikacji Lotnicz.

WARSZAWA, 22-II. (Pat). Dzisiaj o godz. 12 min. 30 w Warszawie nastąpiło otwarcie obrad XIX Konferencji Międzynarodowego Zrzeszenia Towarzystwa Komunikacji Lotnicz. Przybyli przedstawiciele Ameryki, Anglii, Niemiec, Austrii, Szwecji, Francji, Włoch, Danii, Norwegii, Szwajcarii, Belgii, Węgier, Hiszpanii i Polski. Zjazd zajął przedmiotem przewodniczący kongresu, dr. Ignacy Wygart, prezes Rady Nadzorczej Polskiego Aerolotu. W dalszym ciągu przemawiał min. Romocki, który m. in. zaznaczył: „Uważam za niezbędne podkreślić, że obecne postępy w dziedzinie żeglugi powietrznej zawiązać należy inicjatywie prywatnej, popartej przez rządy. Dzięki tej inicjatywie i jej przedsiębiorczości, jej energii, ów środek komunikacji zdołał się tak potężnie rozwinąć. Muszę też uczynić sprostowanie w stosunku do Polski, gdzie t-wa lotnicze, które były czynne latem i zimą, przedsięwzięły ze sobą konkurencję co do regularności lotu. Polskie t-wa lotnicze odbyły 3.903 loty na ogólnej przestrzeni 1.155.000 km., przewożąc 7.744 podróżnych. Dokonano 2.376.340 pasażero-kilometrów, przewieziono 240 tys. kilo bagażu towarów i przesyłek pocztowych przy 283.057.000 kilogr.-kilometrów.

Kongresy takie, jak obecny, przyczyniają się wybitnie do postępu lotnictwa i wzmacniają one na terenie międzynarodowym działalność towarzystw lotniczych, zapewniając regularność i bezpieczeństwo komunikacji. Wyrażam Panom najszersze życzenie, aby prace kongresu przyczyniły się do pomyślnych, owocnych wyników, mających spowodować dalszy rozwój żeglugi powietrznej.

Po przemówieniu dyrektora generalnego Międzyn. Stowarzyszenia Towarzystw Komunikacji Lotnicz, zakończono obrady, poczem zebrani udali się na przyjęcie, wydane na ich cześć przez p. ministra Komunikacji.

Bezpośrednio po przyjęciu rozpoczęły się ponowne obrady, które trwały aż do g. 18.45 Delegaci kongresu uczestniczyć będą w galowym przedstawieniu w operze.

Treść odpowiedzi litewskiej.

BERLIN, 22-II. (Pat). Biuro Wolffa donosi z Kowna: Półroczny „Lit. Aidas” podaje treść odpowiedzi litewskiej, która ma być z końcem tego tygodnia doręczona rządowi polskiemu. Według lit. dziennika, nota lit. jest utrzymana w tonie zupełnie uprzejmym, jednakże nie zawiera odpowiedzi na ostre pytania Polski. Wskazuje natomiast na to, że min. Zaleski w swojej odpowiedzi nie zajmując się zarzutami wysuwanymi ze strony litewskiej, jakoby Polska nie spełniła swoich genewskich przyrzeczeń, dotyczących litewskich szkół w okręgu wileńskim, jak również rozwiązania grup emigracyjnych.

Rząd litewski w przeciwieństwie do poglądu min. Zaleskiego nie stoi na stanowisku, że w myśl umowy genewskiej przywrócenie normalnych stosunków między oboma narodami stanowi punkt centralny rokowań i ponawia obecnie tylko propozycję zawartą w pierwszej notie litewskiej, aby Liga Narodów w tej kwestii objęła pośrednictwo.

Depesze gratulacyjne Prezydenta Rzeczypospolitej i ministra Zaleskiego do Prezydenta estońskiego i Rządu.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Z okazji 10-lecia niepodległości Estonii Państw. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i minister Spraw Zagranicznych wysłali do Prezydenta i ministra Spraw Zagran. Estonii depesze gratulacyjne.

Przed uroczystością 10-lecia niepodległości Estonii.

TALLIN, 22-II. (Ate). Dnia 24-go b. m. odbędzie się w Tallinie uroczystość 10-lecia niepodległości Estonii. Znaczenie tej uroczystości wkracza poza granicę święta narodowego Estonii. Bez względu na zapowiadany udział delegacji oficjalnych państw bałtyckich, które odnoszą się z całą serdecznością do narodu estońskiego, świętującego 10-lecie niepodległości państwa triumf niezłomnego kultu dla idei niepodległości.

Amnestja w Estonii.

TALLIN, 22-II. (PAT). W związku ze świętem 10-lecia niepodległości Estonii rząd estoński udzielił amnestji 508 przestępcom. Z tej liczby 255 będzie już jutro wypuszczonych z więzi. W stosunku do reszty kara została złagodzona.

Z konferencji bezpieczeństwa.

GENEWA, 22-II. (Pat). Na dzisiejszym posiedzeniu komitetu rozjemstwa i bezpieczeństwa delegat belgijski zaproponował przyjęcie szwedzkiego projektu traktatu rozjemczo-pojednawczego za podstawę dyskusji. Przedstawiciel Jugosławii Marin-kowicz oświadczył, że zasada bezpieczeństwa jest nieodłącznie związana z kwestią rozbrojenia. Mówca sądzi, że bezpieczeństwo takie, jakie przewiduje pakt Ligi Narodów posiada w chwili obecnej zupełnie niewystarczającą gwarancję, aby mogło służyć za nową podstawę do praktycznej orientacji polityki zagranicznej poszczególnych państw. Należy więc szukać środków praktycznych, aby skutecznie zapewnić bezpieczeństwo, a zatem trzeba, aby państwa zagwarantowały wykonywanie swoich zobowiązań. Przedstawiciele państw Małej Ententy — oświadczył minister Marinkowicz — jednomyślnie uważają, że zniszczenie zatrzaskanego w St. Gotthard materiału

wojennego w momencie, w którym Rada Ligi Narodów miała się zająć tą sprawą godzi poważnie w autorytet Ligi.

WIEDEŃ, 22-II. (Pat). Dzienniki donoszą z Genewy, że zniszczenie materiału wojennych zatrzymanych w St. Gotthard zarządzane przez władze węgierskie wywołało w kołach Ligi Narodów niemiłe wrażenie. O zamiarze zniszczenia tego materiału, Liga Narodów nie była wcale wiadomiona. Wildocznie chciano postawić ją przed faktem dokonanym i uniemożliwić jej inwestycję. Bawiący w Genewie z okazji sesji komisji bezpieczeństwa delegaci Małej Ententy zwrócili się do Rady Ligi Narodów z prośbą, aby zgłoszony już dziś wniosek o inwestycję rozszerzony został na dawniejsze wypadki przemyslnictwa broni przez Węgry.

Różnice ideologiczne.

Długoletnia niewola była dla nas nieładem szkolą życia. Nauczyła nas ona nade wszystko cenić wartości duchowe narodu, jego poczucie wspólnoty gromadnej, jego hart i upór w przeciwstawianiu się prądom wynaradawiającym i związanym z tem pokusom. Nauczyła nas wydobywać wszystkie siły nie tylko w obronie każdej pędzi ziemi i innych dóbr materialnych, uznanych powszechnie za własność narodową, ale również w obronie wartości duchowych i niedających się przeliczyć na złoto. Wytworzyliśmy też własną głęboko przemysłową teorię o państwie i narodowości, teorię nawiązującą do chrześcijańskiej i narodowej.

Według niej poczucie wspólnoty narodowej jest najsilniejszą po rodzinie częścią życia społecznego, silniejszą powiekszością od poczucia wspólnoty państwowej. Skutkiem tego naród nie przestaje istnieć mimo utraty własnych form bytu państwowego, a jednostka rzucona w obca środowisko nie koniecznie traci poczucie łączności narodowej z matczyną. Dla zachowania też poczucia narodowego nie jest nieodzowne dla jednostki, by znajdowała wyraz swej odrębności narodowej w wspólnotę z państwem matczyńskim; dość jest natomiast utrzymania łączności z własnym narodem, jako grupą kulturalnie najbliższą. Przeciwną asymilacji jest dla jednostki rzuconej w środowisko narodowo obce — więź narodowa, a nie służba matczyńskiemu państwu.

Taką jest w skrócie nasza teoria o państwie i narodowości urobiona w ciężkiej epoce niewoli. I kilka lat odrodzonego państwa polskiego nie wniosły doń istotnych i daleko idących korekt. Nie było konieczności ich dokonania, ani też konieczności tworzenia nowych tez. Dotychczasowe wystarczają, jak dotąd, najzupełniej.

W innym natomiast położeniu znalazły się Niemcy powojenne. Odnieślią klęskę, utratą obywatelskich terenów koloni-

Walka o zdrowy Sejm i Senat

Sytuacja przedwyborcza na terenie Wilna.

Na terenie miasta poza B. B. W. z Rz. działają „najintensywniej” z pośród naszych przeciwników endecy i socjaliści. Endecy, których żadne jak dotychczas zebranie publiczne ze względu na nastroje ludności nie dało pozytywnych rezultatów stosują najchętniej system agitacji domowej i podwórkowej, głównie za pośrednictwem kobiet z klerkalnych organizacji. Największą tego rodzaju agitacją listy 24 rozwinęta jest na Zwierzynicy i Sołtaniskach.

W niektórych dzielnicach, jak np. na Antokolu, Popławach, Nowych Zabudowaniach i Snipszkach lista Nr. 24 nie posiada prawie zupełnie zwolenników.

P. P. S. najsilniej się czuje w dzielnicach położonych nad koleją, opierając się na zamieszkałym tam głównie elementem robotniczym.

Dysponując doskonałym aparatem agitacyjnym PPS. na żadnym poproście ze swych zebrani nie dopuszcza do głosów opozycji, stosując bezwzględny terror.

Agitatorzy tego stronnictwa — pod jednym względem mają równo dyrektywę z agitatorami endekimi: oczerniają rząd i listę nr. 1 i z nią wyłącznie walczą.

Tak postawiona akcja P. P. S. daje tu i ówdzie pole do popisów skrajnie lewym jej odsciepcom t. zw. dziedzicuwcom i komunistom, którzy również ludźmi się zdobyli mandatami.

Wśród Żydów największą agitacją rozwinęła 18 Bloku Mniejszości Narodowych, której konkurentem jest głównie robotniczy Bund i w mniejszym nielo stopniu lista Żydów narodowców.

Ludność prawosławna obejmująca głównie inteligencję rosyjską grupuje się około Komitetów popierających listę rządową. Tak zwana lista „rządu” Nr. 20

nie posiada absolutnie żadnych wpływów. Jeśli idzie już specjalnie o akcję B. B. W. z Rz. to rozwija się ona równomiernie na całym terenie. Największą i najrealniejszą podporą listy Nr. 1 w Wilnie są t. zw. warstwy średnie obejmujące właścicieli drobnych nieruchomości, związków i cechy rzemieślnicze, a ostatnio, coraz wyraźniej jak najszersze pracowników umysłowych, za równo państwowych, jak i prywatnych.

Mówiąc o akcji listy Nr. 1 — nie można przemilczeć faktu intensywnego współdziałania kobiet.

Istnieją obecnie we wszystkich dzielnicach Komitety Kobiet, popierające listę Nr. 1 obejmującą z wielkim powodzeniem swą działalnością wioski podmiejskie. Nie dalej jak wczoraj odbył się imponujący co do ilości uczestniczek i jednolitości nastrojów wiec kobiet w dzielnicy Antokolu, gdzie pracę prowadzi p. pułkownikowa Lindau.

O zainteresowaniu kobiet akcją przedwyborczą świadczy fakt, iż na zebranie to przybyły licznie kobiety z wiosek podmiejskich, jak Wołokumpji, Pilikon i Pilimiel, które miały wczoraj odbyć się zapoznania się z programem B. B. W. z Rz.

Uczestniczek tego wiecu w ilości około 500 osób, wysłuchawszy pięknego przemówienia p. pułkownikowej Lindau gorąco manifestowały na cześć Marszałka Piłsudskiego i listy Nr. 1.

Przy tej okazji musimy wspomnieć o niesłychanym fakcie — mówiącym wiele o zwierzchnich metodach walki naszych przeciwników. Na wiec ten wdarło się kilkunastu mężczyzn — stanowiących bojówkę endecą, która usiłowała zerwać obrady i wzniesić panikę wśród kobiet. Dzielnica postawa uczestniczek zebrania sprawiła, iż bojówkarze zostali w porę zdemaskowani i musieli opuścić salę.

Włosianie województw centralnych składają hołd Marszałkowi Piłsudskiemu.

(Telefonem od własnego korespondenta z Warszawy).

Wczoraj rano przybyła do Warszawy delegacja włosian z województw: kieleckiego, łódzkiego, warszawskiego i poleskiego w ilości dwóch tysięcy osób, aby na miejscu stwierdzić, która lista w rzeczywistości popiera i stoi na płaszczyźnie idei Marszałka Piłsudskiego. Delegaci ci są pełnomocnikami swoich gmin, które wystąpiły przedstawić dla stwierdzenia powyższego. Dzieje się to na skutek tego, że w ostatnich czasach na wiecach agitatorów wszystkich niemal partii występują pod sztandarem Marszałka Piłsudskiego, pokrywając jego imieniem swe hasła wyborcze.

Delegacja po przyjeździe w pochodzie z transparentami udała się na grób Nieznanego Żołnierza poczem z placu Saskiego przysłała do Belwederu. Na dziedzińcu Belwederu tłum włosian ustawił się pod balkonem, na którym ukazał się Marszałek Piłsudski w mundurze, bez czapki. Marszałek wytyłumaczył zebranym, że nie może z nimi mówić, gdyż jest przeziębiony. Na pytanie włosian, czy mają głosować na listę Nr. 1. Marszałek Piłsudski odpowiedział TAK.

Na drugie pytanie, „Czy nie zbłądzimy, gdy będziemy głosować na listę Nr. 1”. Marszałek odpowiedział NIE ZBŁĄDZICIE. Poczem udał się do swych pokoi. Z balkonu wygłosił mowę o obecnej sytuacji politycznej p. Sławek. Delegacja w skupieniu wysłuchała przemówienia, poczem opuściła Belweder z entuzjastycznymi okrzykami na cześć Marszałka Piłsudskiego.

„Kanarki” puszczają na wiec tylko za „kartami wstępu”.

Przywódcy „Kanarka”, czyli Bloku Katolicko-Narodowego po walnej naradzie, w której oczywiście wzięli udział pp. Obst i Kownacki postanowili wystąpić na terenie Wilna jeszcze z jednym wiecem w dn. 26 b. m.

Wiec ten został zorganizowany w niezwykle przemysłowy sposób. Oto „Kanary” po ostatnich doświadczeniach wiecowych w ubiegłą niedzielę nie chcą narażać się na ewentualną „blamę” zorganizowali bojówki, a prócz tego odbili w drukarni „Dziennika Wileńskiego” t. zw. „kartę wstępu”, które będą wydawane wyłącznie tym osobom, które zasługują na całkowite zaufanie pp. Obsta i Kownackiego. Kartki powyższe zaopatrzone są w specjalne stemple „Ligi Robotniczej św. Kaziemierza”. Paktarze endecy otrzymali instrukcję, by każda osoba, która by usiłowała przedostać się do sali „Reduty” bez „karty wstępu” blił bez pardonu łaskami.

Nowe metody „kanarków”.

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

Ze Lwowa donoszą, iż aresztowano tam czterech agitatorów „Kanarka”, którzy krążyli w nocy po ulicach i zrywali wszystkie plakaty Bloku Bezpart. Współpracy z Rządem.

Imponujący wiec właścicieli drobnych nieruchomości m. Wilna.

W ubiegłą niedzielę odbyło się przy ul. Nikodemskiej 2 walne zebranie Związku Właśc. Drob. Nieruchom. m. Wilna zwołane przez działających na terenie Związek.

Po znakomicie skonstruowanych i ze swadą wygłoszonych przemówieniach p. Jutkiewicza i Markula zebrani w ilości około 1000 osób, entuzjastycznie manifestowali na cześć Marszałka Piłsudskiego i wynieśli postanowienie głosowania wyłączenie na listę Nr. 1.

Kobiety wileńskie za B. B. W. R.

Na odbytym w niedzielę w kinie „Helios” wiecu-akademii zorganizowanym przez Bezp. Demokrat. Komitet Wyb. Kobiet Polskich wyniesiona została jednomyślna rezolucja poparcia listy Nr. 1. Przemawiali: pp. dr. Żulawska z Warszawy i Gulbinowa. Usiłując zakłócić spokój żonę endeckiego redakt. Kozdja i działająca z nią socjalistka p. Markowiczowa usunęła policja. Na odchodem rzuciły te panie numer 24 i 2.

Akademicy przed wyborami.

Dzięki intensywniej działalności na terenie akademickim Wileńskiego Komitetu Akademickiego Współpracy z Rządem odbywa się tak pożądana w naszych warunkach konsolidacja sił młodzieży akademickiej.

W kierunku myśli to też kryzys ten był oświetlany jako kryzys państwa a nie narodu, wówczas jeszcze nieskupionego dokola wspólnego ośrodka bytu — Rzeczy. I dopiero dziś, po przegranej wielkiej wojnie, publicystyka niemiecka poczyniła dostrzegać w narodzie pierwiastki, jakich dotąd nie widziała i siły, jakich nie przeczuwała. Państwo staje przed jej oczyma tylko jako fenomen ludzki. Lecz wielowiekowa służba państwu, głęboko w psychice niemieckiej zakorzeniony kult dla tej formy bytu społecznego, ciąży w dalszym ciągu na umysłowości niemieckiej i nie pozwala jej oćenić nadejście ideowych wartości narodu, jako najwyższego dziś i najsilniejszego społecznego skupiska. Z tego wypływa koncepcja oparcia organizacji, rozproszonych dziś po świecie wychodźców niemieckich, o formy bytu wzorowane na państwie, co więcej do wprzagnięcia tych licznych zagranicznych skupień niemieckich do służby niemieckiemu państwu. Żądanie autonomii kulturalnej, rzucone przed kilku laty przez Berlin, jako

UWAGA!!!

NIEBYWAŁA SENSACJA!!!

Na scenie kino- „Helios”

przejazdem z Rosji do Warszawy tylko kilka gościnnych występów prima-baletnicy b. Cesarskiej Opery w Moskwie

OLGI

Smirnowej

która wykona tańce klasyczne, nowoczesne i egzotyczne.

NA EKRANIE: Supersensacja sezonu! Oto 3 kardynalne cechy: rasowa uroda, ognisty temperament i genialny artyzm, którymi szatańska

DOLORES DEL RIO

OCZARUJE wszystkich w superfilmie

„Igrzysko namiętności”.

Jutro inauguracyjna premjera.

kach konsolidacja sił młodzieży akademickiej.

Wczoraj odbyło się w lokalu biura wojewódzkiego B. B. W. R. plenarne posiedzenie wyżej wzmiankowanego komitetu poświęcone omówieniu najgłośniejszych postulatów młodzieży akademickiej, wysuniętych przez odbyty w ub. niedzielę ogólnopolski zjazd akademicki w Warszawie oraz metodzie pracy przedwyborczej. W zjeździe, jak wiadomo wzięła udział delegacja Wilna w składzie 21 osób. Sprawodanie ze zjazdu odczytał w imieniu delegacji p. Józef Trzeciak.

Po ożywionej dyskusji stwierdzono, że akademicka młodzież wileńska odda głosy przy wyborach do Sejmu na listę rządową, gdyż jedynie ta lista popiera wysiłki twórcze Marszałka Piłsudskiego, Wileńskiego Orędownika Uniwersytetu i Wileńskiej Młodzieży Akademickiej.

5-osobowy wiec.

Onegdaj „P.S.L. Wyzwolenie” zwołało wiec przedwyborczy w Mickunach pow. wil.-trockiego. Na wiec przybyło 5 osób, wobec czego specjalnie wysłany do Mickun agitator „Wyzwolenia” musiał odjechać z kwitkiem.

Zaznaczyć należy, iż cała gmina mickunowska już dawno opowiedziała się za listą Nr. 1.

Konfiskata odezw przedwyborczych „P.P.S. Lewicy”.

W dniu wczorajszym z polecenia Komisarza Rządu na m. Wilno zostały skonfiskowane odezwy przedwyborcze „P.P.S. Lewicy”. Konfiskaty dokonano na podstawie art. 129 k. k.

Ludność litewska pow. wil.-trockiego za B. B. W. z R.

Z powiatu wil.-trockiego donoszą o znamienitych uchwałach, jakie powzięły wioski powiatu, zamieszkane przez ludność litewską. Litwini w wielu miejscowościach uchwalili popierać rząd Marsz. Piłsudskiego. We wsiach Zagory i Pozgryndzie ludność litewska onegdaj samorzutnie zorganizowała koła B. B. W. z R.

P.S.L. Wyzwolenie w Świecianach przystępuje do B. B. W. z R.

Otrzymałszy wczoraj podpisany przez zarząd i członków koła P. S. L. „Wyzwolenie” w Świecianach list, w którym napisano oświadczając, iż wobec tego, że „Wyzwolenie” nie popiera Marsz. Piłsudskiego, całe koło przystępuje do B. Bloku Współpracy z Rządem.

Powódz skarg wyborczych.

Doniadujemy się, że do dn. 20-go b. m. włącznie wpłynęły do Sądu Najwyższego 783 skargi wyborcze, czyli przeszło dwa razy tyle, co w okresie całej akcji przedwyborczej do Sejmu poprzedniego, kiedy wszystkich skarg było 336. Szczególnie w dwóch dniach ostatnich ilość wnoszonych skarg bardzo wzrosła, dochodząc do paruset dziennie. Większość skarg dotyczy unieważnienia list okręgowych kandydatów oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu obwodowych komisji wyborczych.

Popierajcie Ligę

Morską i Rzeczną!

człowiek hasło mniejszości niemieckich, gdziekolwiek one są, jest politycznym wyrazem tych dążeń. Wyrazem dale idącym, lecz praktycznie niewykonalnym nawet w oczach samych Niemców, jest teza o podwójnym obywatelstwie mniejszości narodowych: o ich obywatelstwie państwowym i narodowym.

W tej odmienności oceny wartości narodu i jego sił moralnych tkwi różnica między polskiem a niemieckim rozumieniem zagadnień narodowościowych. Znajduję to wyraz na każdym kroku, a nade wszystko w wytycznych polityki mniejszościowej obu państw. Gdzie racja, niech odpowiadają dzieje. Nasza wiara w naród i jego siły żywotne znalazła wyraz w rozkwicie ducha narodowego w najcięższych nawet dniach niewoli — niemiecka zaś omnipotencja państwa doprowadziła w chwil najcięższych, zdawałoby się jego powodzenia — do klęski narodowej i moralnego kryzysu.

El-ekl.

Policji nie wolno dokonywać rewizji w nocy.

(Telefonom od własnego korespondenta z Warszawy).

Przygotowana przez Ministerstwo Sprawiedliwości ustawa postępowania karnego wniesiona będzie w najbliższym czasie na Radę Ministrów.

Ustawa ta wprowadza jednolitą procedurę karną na obszarze całego państwa i jest jednym z etapów unifikacji sądownictwa.

Miedzy innymi nowa ustawa przewidywa, że oskarżony już podczas śledztwa lub czynności sądowych w toku dochodzenia może żądać, aby mu wyjaśniono, jakie przestępstwo mu zarzucono i jakie dowody przeciwko niemu zebrano.

Aresztowanie agitatora III-ciej Międzynarodówki.

W tych dniach organa bezpieczeństwa publicznego aresztowały w Kartu-Berezie kandydata listy Bloku Mniejszości Narodowych Salawieja. Aresztowanie Salawieja nastąpiło wskutek stwierdzenia, iż Salawiej pod płaszczykiem osiemnastki prowadził agitację komunistyczną.

Likwidacja jacejki komunistycznej.

W tych dniach na terenie Słonima organa policyjne zlikwidowały organizację komunistyczną. Aresztowano ogółem 11 osób, które zostały osadzone w więzieniu śledczym. Jak wynika z zeznań aresztowanych utrzymywali oni ścisły kontakt z P. P. S. w Mińsku.

Jeszcze o rewizji oraz konfiskacie „Kurjera Wileńskiego”

Jak już podawaliśmy we wtorkowym numerze niedzielny „Kurjer Wileński” za zamieszczenie wiadomości o rewizji w mieszkaniu wiceprezesa Sądu Apelacyjnego, redaktora „Kurjera Wileńskiego” i Komendantki „Strzelca”, a którą również podały i inne pisma, zarówno wileńskie, jak i w całej Polsce, został z nakazu Komisarjatu Rządu na m. Wilno skonfiskowany. Konfiskata — jak opiewa oświadczenie Komisarjatu Rządu na m. Wilno — nastąpiła na zasadzie art. 1 Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927 roku „o rozpowszechnianiu fałszywych wiadomości i o zniewagach”.

Odnajdź znowu Urząd Wojewódzki nadesłał nam przez Polską Agencję Telegraficzną „urzędowy komunikat”, „prostujać” rzekomo tendencyjne wiadomości podane przez nas w niedzielnym numerze. Ten rodzaj urzędowego sprostowania, mimo, iż nie byłśmy do tego zobowiązani, zamieściliśmy lojalnie, powstrzymując się narazie od szczegółowego omówienia poruszonego przez nas zajęcia dla zebrania tem ściślejszych informacji o istotnym przebiegu rewizji.

Stwierdzić przytem musimy nawiasem iż wbrew ogólnej famie rewizji rzeczy nie było wcale. Było tylko poszukiwanie przestępcy politycznego, przyczem objęto ono nie tylko pokoje zajmowane przez p. Olejniczakowską, p. Wołodkę, ale i pokoje zajmowane przez p. prez. Bochwicę i red. Batorowicza.

Zamieszczony przez nas we wczorajszym numerze list p. Olejniczakowskiej, współwłaścicielki mieszkania, w którym została dokonana rewizja, zdaje się niedwuznacznie wskazywać, że podstawy do konfiskaty pisma nie było literalnie żadnej. Z samego zresztą komunikatu urzędowego wynika, że przebieg rewizji, podany przez nas w niedzielę był zupełnie zgodny z istotnym stanem rzeczy.

Zaznaczenie bowiem przez władzę administracyjną (to są tylko sporne kwestje), że p. red. Batorowicz nie jest zgłoszony, jako zamieszkały w domu przy ulicy Siemakowskiej 21 m. 3, oraz powołanie się

Dotychczas oskarżony miał tylko wgląd w śledztwo dopiero po jego zamknięciu.

Prokurator jest obowiązany sporządzić akt oskarżenia w przeciągu 2 tygodni od chwili otrzymania aktu śledztwa.

Korespondencje lub inne papiery znalezione podczas rewizji może przeglądać prokurator i sąd.

Rewizje mogą być dokonywane wyłącznie w dzień.

Wielu z nas, którzy byliśmy świadkami rewizji, nie mieliśmy wątpliwości, iż rewizja została dokonana w sposób nielegalny. Wobec tego, że rewizja została dokonana w sposób nielegalny, a nie w sposób przewidziany przez prawo, należy ją uznać za nieważną.

Wobec tego, że rewizja została dokonana w sposób nielegalny, a nie w sposób przewidziany przez prawo, należy ją uznać za nieważną.

Wobec tego, że rewizja została dokonana w sposób nielegalny, a nie w sposób przewidziany przez prawo, należy ją uznać za nieważną.

na oświadczenie wiceprezesa Sądu Apelacyjnego p. Bochwicę, oświadczenie, które niczego nie prostuje, a jedynie stwierdza, że policja zachowała się taktownie (zresztą zarzut takiemu w żadnym piśmie nie było), nie kwestionuje wcale prawdziwości naszych informacji, które spowodowały konfiskatę. Jak bowiem stwierdza p. Olejniczakowska, p. redaktor Batorowicz w dniu 17 bież. mies. w mieszkaniu, w którym poszukiwano przestępcy — mieszkał i mieszka. Poza tem policja była (czego w urzędowym sprostowaniu nie zaprzecza p. v. prez. Lucjan Bochwicę) nie tylko w pokojach pp. Olejniczakowskiej i Wołodki, ale i w pokoju zajmowanym przez wiceprezesa Sądu Apel. p. L. Bochwicę.

Konfiskatę więc „Kurjera Wil.” uważamy za bezpodstawną, co niewątpliwie wykaże przewód sądowy, na który czekamy.

Warunki przyjęcia do Podchorążówki.

Ministerstwo Spraw Wojskowych komunikuje:

W związku z warunkami przyjęcia na kurs Szkoły Podchorążych w Oficerskiej Szkole Piechoty (Dz. R. Nr. 20/21, poz. 241) p. Minister Spraw Wojskowych ustala, że w r. 1928 mogą ubiegać się o przyjęcie do szkoły jedynie kandydaci, posiadający ukończoną szkołę średnią ogólnokształcącą (z prawami państwowymi) ze świadectwem dojrzałości (§ 7 a warunków przyjęcia).

Podania kandydatów, nie odpowiadających wspomnianemu wyżej warunkowi, będą zwracane petentom przez Komendanta Oficerskiej Szkoły Piechoty z zaznaczeniem, że ubieganie się o przyjęcie „w drodze wyjątku” nie może mieć miejsca.

SPORT.

Doświadczenia z Olimpiady w St. Moritz nie pójdą na marne.

Z inicjatyw lekarza szwajcarskiego, dr. Knolla, zorganizowano podczas Igrzysk w St. Moritz badanie zawodników narciarskich.

Koło mety wybudowano barak, w którym były pomieszczone najnowsze aparaty medyczne. Przeprowadzono badania nad przeszło 100 zawodnikami wszystkich narodowości przed i po wyścigu sportowym.

W badaniach tych ze strony Polski wzięli udział lekarze dr. Dybowski i dr. Mazurek, którzy pilnie notowali wyniki badań nad Polakami. Do biegu na 50 km. badano Krzeptowskiego II, Bujaka i Kawę, i można stwierdzić, że nasz treniing przedolimpijski był dobrze prowadzony, a jedynie tylko trwał za krótko. Z badań tych wynika, że jeżeli będziemy utrzymywali naszych narciarzy w stałym treningu przez cały rok (w lecie lekka atletyka), to niewykluczone będzie osiągnięcie poziomu skandynawów, od którego to poziomu jesteśmy jeszcze poważnie oddaleni. (PAT)

Sukces inicjatywy polskiej na Kongresie Narciarskim.

Jak już donosiliśmy w depeszy własnej, na Kongresie Międzynar. Zw. Narciarskiego w St. Moritz przedyskutowano wniosek Polski w sprawie wciągnięcia biegów pań do międzynarodowego regulaminu zawodów. Aż do chwili, wniosek ten upadł, jednak Polska osiągnęła pewien sukces, gdyż w rezultacie uchwalono, że prawo takich biegów posiadają związki państwowe, które mają stosownie do nich własny regulamin zawodów.

Wobec dotychczasowego stanowiska F. I. S. (Międz. Zw. Narc.) w sprawie biegów pań, jest to już niezaprzeczalnie wielki krok naprzód, który może doprowadzić w przyszłości do objęcia biegów pań regulaminem międzynarodowym, a w konsekwencji i programem olimpijskim.

Walne Zgromadzenie Wil. Okr. Związku Piłybackiego.

W sobotę dn. 25.11 b. r. o godz. 18 w lokalu Ośrodka W. F. (Dominikańska 13) odbędzie się Walne Zgromadzenie Wil. Okr. Związku. Z następującym porządkiem dnia:

1) Zagajenie. 2) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania. 3) Sprawozdanie Zarządu. 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 5) Wybory nowego Zarządu. 6) Wolne wnioski.

Zawody bokserskie o mistrzostwo Wilna.

W sobotę dnia 25.11 b. r. o godz. 19.30 i w niedzielę dnia 26.11 b. r. o godz. 12 w sali Klubu Kolejowców przy ul. Dąbrowskiego Nr. 5, odbędą się starania Ośrodka W. F. Wilno Zawody bokserskie o mistrzostwo Wilna, a mianowicie w dniu 25.11 spotkanie finałowe w wadze I lekkiej oraz półfinaly o następujących wagach: III lekka, półśrednia i średnia. W dniu 26.11 odbędą się finały we wszystkich wagach.

W dniu poprzedzającym zawody, zbiórka wszystkich zawodników do losowania i ważenia w sali A. Z. S. (ul. Św. Janka) o godz. 18. Zawody obudziły duże zainteresowanie.

Dr. Piotr Dam.
Jutro: Maciej Ap.
Wschód słońca — g. 6 m. 33
Zachód — g. 16 m. 33

METEOROLOGICZNA.

— Sposóbzenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 22.11. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 773. Temperatura średnia — 9° C. Opad w milimetrach — Wiatr przeważający północny. Północno-zachodni. Minimum na dobę — 10° C. Tendencja barometryczna — wzrost ciśnienia.

URZĘDOWA

— Przyjazd do Wilna gen. Góreckiego. W dniach najbliższych przybywa do Wilna prezes Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie gen. Górecki.

MEJSKA.

— Preliminarz budżetu miasta do przejęcia w Sekcji Finansowej Magistratu m. Wilna. Począwszy od soboty dnia 25 b. m. w Wydziale Buchalteryjnym Sekcji Finansowej Magistratu m. Wilna będzie znajdował się w ciągu dwóch tygodni egzemplarz preliminarza budżetowego m. Wilna na rok 1928-29 w celu dania możności zaznajomienia się z nim szerszemu ogółowi.

— Posiedzenie Komitetu Targów Północnych w Wilnie. W sobotę 25 b. m. przybywa do Wilna dowódca D. O. K. III gen. Litwinowicz, który w czasie swego pobytu w Wilnie ustalił ostateczny termin zniszczenia wojskowych garaży samochodowych przy ul. Św. Anny. W związku z tem w przyszłym tygodniu odbędzie się posiedzenie Komitetu Targów Północnych, na którym omówiona będzie sprawa terminu budowy pawilonu na terenach do tego przeznaczonych. (s)

— Stan zdrowotny Wilna. W przeciągu ubiegłego tygodnia Sekcja Zdrowia Magistratu zanotowała na terenie m. Wilna następujące zakażenia na choroby zakaźne:

Tyfus brzusny — 4; tyfus plamisty — 1; płonica — 4; błonica — 4 (zmarło 1); ospówka — 2; odra — 85; kszuslec — 1; róża — 1; różyczka — 1; zausznica — 12; grypa — 27; gruźlica — 10 (zmarło 2).

Razem zarejestrowano 152 wypadki zachorowań na choroby zakaźne z czego śmiercią zakończyły się 3.

— Wypłata jednorazowego zasiłku dla pracowników miejskich. Na mocy uchwały Rady Miejskiej, Magistrat m. Wilna w sobotę 25 b. m. przystąpi do wypłaty pracownikom miejskim jednorazowego zasiłku w wysokości 45 proc. poborów. Zasiłek ten wypłacony będzie w dwóch równych ratach. Pierwsza rata, w wysokości 22 1/2%, wypłacona zostanie w sobotę 25 b. m. Wypłata drugiej raty uskuteczniowana zostanie w dniach najbliższych. (s)

— Gdzie można uiszczać należność za światło. Wydział Elektryczny Magistratu miasta Wilna uprzedza panów abonentów, że oprócz Kasy Miejskiej firmy C. Hartwig i Banków nie upoważnił nikogo do inkasowania należności za energię.

ADMINISTRACYJNA.

— Jakże podania w sprawach wojskowych należy kierować do Kom. Rządu. Wobec zdarzających się często faktów składania bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Wojskowych z pominięciem urzędów właściwej instancji, prosb, dotyczących odczołżeń służby wojskowej, przedwczesnego urlopowania przesunięcia terminów wcielenia, zezwoleń na otrzymanie paszportów zagranicznych, zwolnień od powszechnego obowiązku służby wojskowej z tytułu ubiegania się o obywatelstwo obce i t. d. Ministerstwo Spraw Wojskowych wyjaśnia:

Wszystkie prosby kierowane bezpośrednio przez petentów do Ministerstwa Spraw Wojskowych z pominięciem urzędów właściwej instancji będą zwracane petentom bez rozpatrzenia, ponieważ prosby te, w większości wypadków nie posiadają żadnych dokumentów nie mogą być względem formalnych uzyskać rozstrzygnięcia w Ministerstwie Spraw Wojskowych i M. S. Wojsk. zmuszone jest te prosby odsyłać do podległych sobie władz wojskowych względnie władz administracyjnych celem dokładnego zbadania stanu rzeczy, co ze względu na oddalenie danego urzędu od Warszawy trwa często kilka tygodni i nie leży w interesie petenta.

Komisariat Rządu na m. Wilno ze swej strony nadmieniam, że rozpatrywanie i badanie prosb, dotyczących odczołżeń służby wojskowej (jeuiny żywicieli, kierownicy odziedziczonych gospodarstw rolnych, uczniowie, studenci, duchowni, terminujący w rzemiośle) należy do wyłącznej kompetencji władz administracyjnych i instancji (starosta, komisarz rządu) przesyłanie zatem tych spraw do władz wojskowych chybia celu i powoduje niepotrzebną zwłokę w załatwieniu.

SPRAWY PRASOWE

— Wojewoda wileński występuje z wnioskiem o uregulowanie niektórych spraw prasowych. Jak się dowiadujemy wojewoda wileński p. Władysław Raczkiewicz zamierza wystąpić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z wnioskiem skierowanym do uregulowania i ujednolicenia trybu postępowania w wypadkach ujawnienia przez organa prasy szczegółów dotyczących afiszgowości i t. p. Wystąpienie wojewody wileńskiego stoi w związku z niejednokrotnie zdarzającymi się wypadkami, iż prasa miejscowa jest traktowana o wiele surowiej za te same przekroczenia, za jakie prasa stołeczna odpowiada łęz, lub też nie ponosi żadnej odpowiedzialności. Wniosek w sprawie powyższej jest już podobno opracowany. Ze swej strony musimy wyrazić zadowolenie, iż nareszcie doczekamy się może takiego samego traktowania jak prasa polska na całym obszarze Rzeczypospolitej i nie będziemy konfiskowani i pociągani do odpowiedzialności za podawanie do wiadomości publicznej wiadomości, których umieszczenie w prasie warszawskiej nie jest „zabronione”.

— „Siła Pracy” Nr. 8 skonfiskowano. Wczoraj ośmno władze administracyjne nałożyły konfiskatę na Nr. 8 „Siły Pracy” za umieszczenie artykułu „Niemiecka gra” zawierającego cechy przestępstwa przewidziane w cz. I Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie prasowym. Nakład czasopisma przyaresztowano, kierując sprawę do Sądu.

— Zmiany w dowództwie Obozu Warszawskiego. Decyzją władz wojskowych, pułk. Czuma dotychczasowy dowódca Obozu Warszawskiego w Wilnie przeniesiony zostaje na stanowisko dowódcy 5-ej dywizji piechoty, na jego miejsce mianowano pułk. Kruk—Paszowski, dotychczasowego dowódcy 7-ej dywizji piechoty. (s)

— Odczytanie przedstawiela M. w Spr. Wojsk. przy Okr. Urzędzie Ziemi. Na mocy zarządzenia władz wojskowych przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wojskowych przy Okręgowym Urzędzie Ziemi w Wilnie kpt. Jakowski odwołany został z zajmowanego stanowiska i przydzielony został do dyspozycji D. O. K. III. (s)

WOJSKOWA

— Ukonstytuowanie się Oddziału Zw. Strzeleckiego w Wornianach. W dniu 15 b. m. zatwierdzony został Oddział Związku Strzeleckiego w Wornianach, gdzie w skład Zarządu Oddziału weszli: prezes — Stanisław Pekacz, vice-prezes — Jarosław Andrzejewski, sekretarz — Wiesław Gierczukiewicz, skarbnik — Michał Świerzyński i referent kulturalno-oświatowy — Edward Aluchna. Jako zastępcy zostali powołani pp. Franciszek Żerowski, Jan Jurkiewicz i Józef Czarniecki.

— Związek Strzelecki w Wilnie. W dniu wczorajszym powrócił z Warszawy inspektor Związku Strzeleckiego obywat. Włodzimierz Dąbrowski. Zastępcą inspektora obywat. Trzaska-Pokręziński otrzymał dłuższy urlop.

KRONIKA.

Z UNIwersYTETU.

— Powszechne wykłady uniwersyteckie. We czwartek dnia 23-go lutego 1928 roku o godzinie 7-ej wieczorem w Sali Śniadeckich Uniwersytetu prof. dr. Ryszard Mienicki wygłosi odczyt p. t.: „Odrodzenie Państwa za Łokietka”. Wstęp 50 gr.; dla młodzieży 20 gr.

— Rozpoczęcie wykładów. Dz. 24 b. m. po trzydniowej przerwie wykłady na wszystkich wydziałach U. S. B. zostają wznowione.

SPRAWY AKADEMICKIE

— Czwartki Akademickie. Podajemy nazwiska młodych autorów, którzy dzisiaj wystąpią na wieczorze autorskim STO (sala Śniadeckich, godz. 20 minut 15). Są to koledzy: Arcimowicz, Bujnicki, Halaburda, Landfisch, Korabiewicz i Sosnowski.

Zwracamy także uwagę na jeden interesujący punkt programu, mianowicie na parodię literackie. Posłyszmy tam „karykatury” utworów wszystkich wileńskich poetów, więc Charkiewicz, Jankowski, Hulewicz, Łopalewski, Odyńca i innych.

Po wieczorze autorskim odbędzie się powszechne głosowanie na autora, którego wiersze będą się najbardziej podobały publiczności. Wyróżnionemu autorowi zostanie wręczony dyplom z podpisami wszystkich szanownych gości.

Zarówno program wieczoru autorskiego, jak i pierwszy występ chóru wzbudziły zrozumiałe zainteresowanie w mieście. Jeszcze raz serdecznie prosimy wszystkich, komu „tycie miłe”, o przybycie na dzisiejszy Czwartek.

SPRAWY SZKOLNE

— Konkurs na mundurki dla uczniów szkół powszechnych. Celem ustalenia jednolitego typu mundurków dla wszystkich uczniów państwowych szkół powszechnych w Wilnie, niniejszym ogłasza się konkurs na projekty odpowiednich, praktycznych, taniach, a przytem higienicznych i estetycznych

a) nakryć głowy (czapki lub kapelusze),
b) mundurki i
c) wierzchnich okryć (palt, kurtek i t. p.) dla uczniów.

W konkursie może wziąć udział bez żadnych ograniczeń każdy, kto złoży najpóźniej do dnia 10 marca 1928 r. godz. 12 w poł. w Centralnej Szkolnej Pracowni Robót Ręcznych, przy ul. Zawalnej 5. (róg Małej Pohulanki) w opakowaniu zalakowanym szkic, rysunki i modele, oraz objaśnienia i kosztorys projektowanych typów, bądź to wszystkich części umundurowania, bądź też choćby jednego z nich, np. nakrycie głowy. Przedstawienie modelu i to naturalnej wielkości obowiązuje tylko odnośnie projekty nakrycia głowy.

Modele, szkice i rysunki, ich opakowanie, oraz zalakowane koperty, zawierające wewnątrz nazwisko, imię i dokładny adres autora projektu winne być zaopatrzone godłem autora.

Nagroda konkursowa wynosi po 50 zł. za wybrane projekty: a) przykrycia głowy, b) mundurka, c) okrycia wierzchniego, — ponadto autorom nagrodzonych projektów względnie miejscowym zakładom przemysłowym, przez nich wskazanym, umożliwione będzie wykonywanie pierwszego zapotrzebowania młodzieży szkolnej na okrycia przedświąteczne i wiosenne już na trzy tygodnie przed publicznym ogłoszeniem konkursu.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w dniu 10 marca 1928 r., a publiczne ogłoszenie wyniku konkursu za pośrednictwem prasy miejscowej w dniu 31.11.1928.

Blizszych informacji, dotyczących konkursu, zasięgnąć można w dni poprzedzające w godz. od 8 — 14 w Centralnej Szkolnej Pracowni Robót Ręcznych, przy ul. Zawalnej 5.

Komisja Konkursowa.

Wilno, dnia 20 lutego 1928 r.

SPRAWY ROLNE

— Posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemi. W dniach 23 i 24 b. m. odbędzie się jawne posiedzenie Okręgowej Komisji Ziemi. Na porządku dziennym między innymi figuruje szereg spraw, o zatwierdzenie projektów scalenia w rozmaitych powiatach położonych na terenie województwa wileńskiego. (s)

ZE ZWIĄZ. I STOWARZ.

— Z Tow. Miłośników Jeziora Narocz. We wtorek o godz. 6 wieczorem odbyło się pod przewodnictwem p. wojewody Raczkiewicza organizacyjne zebranie T-wa Miłośników Jeziora Narocz i okolicy. Po zagajeniu p. wojewody i odczytaniu statutu T-wa dokonano wyborów do Zarządu i Komisji Rewizyjnej. Wybrani zostali do Zarządu następujący członkowie: pp. kurator Okręgu Szkolnego Pogorzański, inspektor Praszałowicz, oraz dyrektor Świerzyński, na zastępcę powołano p. Jana Buthaka. Oprócz osób wymienionych do Zarządu weszli z ramienia Wojewódzkiej Komisji Turystycznej inż. Sita-Nowicki, Państwowej Komisji Ochrony Przyrody prof. Limanowski oraz z ramienia Oddziału Postawskiego T-wa p. starosta Niedzwiecki. W najbliższym czasie Zarząd uzupełniony zostanie w myśl statutu przez przedstawicieli Ligi Morskiej i Rzeźniczej T-wa Krajowego oraz organizacji Młodzieży Akademickiej.

Następnie została powołana Komisja Rewizyjna do której weszli pp. prezes Malecki, prezes Staszewski, prezes Pietraszewski, dyrektor Białas i dyrektor Bochew. Jako zastępców wybrano pp. nac. Hryhorowicza i nac. dr. Kozłowski.

ZEBRANIA I ODCZYT.

— Odczyt prof. Biegeleisena. Dnia 24 b. m. o godz. 7-ej wiecz. w sali Związku Polaków Zakordonowych Zawalna 1, prof. Leon Biegeleisen wygłosi odczyt p. t.: „Program gospodarczy Polski”. Wstęp wolny.

RUCH STRZELECKI.

— Otrucie się spirytusem skątonym. A. W. lat. 22, zam. Antokolska 118, uśpiało otruc się spirytusem skątonym. Pogotowie odwoziło desperata do szpitala św. Jákoba.

Teatr i muzyka.

— „Reduta” na Pohulance. Ostatnie przedstawienie „Sutkowski”. Dnia o godz. 20-ej przed zejściem na dłuższy czas z repertuaru, po raz ostatni sztuka w 5-u odsł. ch Stefana Żeromskiego p. t. „Sutkowski” z Juliuszem Osterwą w postaci tytułowej.

— Zapowiedź Reduty. Najbliższą nowością w Reducie będzie baśń dramatyczna Lucjana Rydla „Zaczarowane koło”.

— Wileński Towarzystwo Filharmoniczne. Claudio Arrau i Jarosław Kocjan w Wilnie. Claudio Arrau, fenomenalny pianista, zd. bywa 1-szej nagrody na Międzynarodowym Konkursie pianistów w Genewie, przeważa „nowoczesnym Lisztem” oraz wszechświatowej sławy skrzypkowi, solista „Gewandhausu” w Lipsku, Jarosław Kocjan wystąpi na wspólnym koncercie tylko raz jeden w piatek dn. 24 b. m. o godz. 8 m. 30 wiecz. w Teatrze Reduta.

Koncert powyższy wzbudził zrozumiałe zainteresowanie w Wilnie, jak przez wgląd na osobę solistów, tak również i ich program. Cl. Arrau wykona: F. Chopin: Poloner, Fantazja, Tarantella, Nocturne, H-dur Allegro de Concert. J. Strawiński: Tróje mouvements de Petrouchka. Dom. Scarlatti: 4 Sonaty. Program J. Kocjana natomiast obejmuje: E. Lalo: Symfonia Hiszpańska op. 29. J. S. Bach: Andanto-Reludjum, Chopin: Notturmo-Paganini-Rondo, Bizet-Sarasate: „Carmen” Fantazje. Można śmiało rzec, że dzień 24 lutego jest prawdziwym świętem dla miłośników muzyki klasycznej, bowiem nieczęsto nadarza się okazja podziwiania mistrzów tej miary, co Arrau i Kocjan, a zwłaszcza wspólnie na jednym koncercie.

Przez wgląd na obfity program koncertu powyższy rozpocznie się punktualnie o godz. 8 m. 30 wiecz. przeto zaleca się wcześniejsze nabywanie biletów, w celu uniknięcia natłoku przy kasie, gdyż z chwilą rozpoczęcia koncertu drzwi na widownię będą zamknięte. Bilety do nabycia w „Orbisie” Mickiewicza 11.

— Teatr Polki sala „Lutnia”. Dnia „Fenomenalna umowa”, komedia amerykańska posiadająca wiele humoru oraz świetnie pomyslane sytuacje.

— Piątkowa premiera. W piatek po raz pierwszy grana będzie komedia G. Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej”.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.

Fala 435 mtr.

CZWARTEK 23 lutego.

16.40. Komunikat harscerski.
16.55. „Produkcja paszy” cz. I, odczyt z działu „Hodowla” wygl. prof. U. S. B. Jan Marszałkowicz.
17.20. Transmisja z Warszawy. „Wśród książek”.
17.45. Transmisja z Warszawy. Audycja literacka.
19.00. Gazetka radiowa, sygnał czasu i rozmaitości.
19.30. „Materiaлизм i idealizm” odczyt z działu „Poglądy na świat” prof. W. Lutosławskiego.
20.00. Transmisja z Warszawy. Odczyt o działalności rządu organizowany przez Prezydium Rady Ministrów.
20.30. Transmisja z Warszawy. Audycja z okazji święta narodowego Estonji.
22.00. Komunikat P. A. T.
22.30. Transmisja muzyki tanecznej z Warszawy.

PIĄTEK 24 lutego.

16.40. Chwilka literacka.
16.55. „Na szczytach sztuki polskiej”.
17.20. Skrzynka pocztowa wygl. kier. progr. P. R. w Wilnie Witold Hulewicz.
17.45. Konkert popoł. w wykonaniu orkiestry pod dyr. prof. A. Kontorowicza.
19.00. Gazetka radiowa.
19.25. Sygnał czasu i rozmaitości.
19.35. „Elektryczność ludzka i zwierzęca” odczyt z działu „Przyroda”.
20.15. Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej.
Na zakończenie: Komunikaty P. A. T.

PROGRAM STACJI WARSZAWSKIEJ.

Fala 1111 m.

CZWARTEK 23 lutego.

12.00. Hejnał z wieży Mariackiej.
12.05. Odczyt Szlakiem Karawan wygl. prof. Józef Czekalski.
12.30. Transmisja koncertu dla młodzieży szkolnej z Filharmonii Warszawskiej.
15.00. Komunikaty.
16.25. Komunikat harscerski.
16.40. Transmisja z Krakowa. Odczyt p. t. „Psychologia kobiety” wygl. dr. Aurelia Sikorska.
17.05. Przerwa.
17.20. Wśród książek przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Henryk Mosciński.
17.45. Audycja literacka.
19.05. Komunikat rolniczy.
19.35. Lekcja języka angielskiego p. Memi Gardiner.
20.00. Odczyt o działalności rządu organizowany przez Prezydium Rady Ministrów.
20.30. Audycja z okazji święta narodowego Estonji.
22.00. Komunikaty.
22.30. Transmisja muzyki tanecznej.

Wspólny maszt antenowy dla całego domu.

Popularność radja sprawiła, że zwłaszcza w większych miastach na dachach domów tworzył się istny las masztów antenowych, co wyglądało nieestetycznie. Obecnie kwestia ta została w Szwecji rozwiązana w ten sposób, że na dachu kamienicy ustawia się jeden duży, wspólny maszt, od którego prowadzą pojedyncze linki antenowe do każdego z apartamentów. Czy podobny ten sposób jest praktyczny i czy kryształ odbioru na tem nie ucierpi, wykaże najbliższa przyszłość.

Artysta-fotograf

Antoni Skurjał

Z sądów.

Tajemnica nocy śnieżnej.

W śnieżną, mroźną noc, z okna mieszkania Władysława i Leokadi Spruktowiczów zapukano znieściska. Zbudzeni ze snu, ogarnęli się jako tako i otworzyli drzwi, ponieważ po głosie poznali st. posterunkowego Skopowskiego z posterunku w Michałszkach i poster. Trepko. Przybyli oni, aby przeprowadzić rewizję, gdyż posterunek otrzymał konfidencjonalne dane, że Spruktowicze trzymają w domu nielegalne narzędzia. W takich warunkach przeprowadzana była rewizja. Bóg jeden tylko wie — (no i zainteresowani), faktem jest tylko, że w chwili kiedy policjanci postanowili skonfiskować kocioł i złożyć go na sianach powstała awantura. Spruktowiczowa uzbrojona pograbaczem nie szczędziła

razów, a z ustek jej wytryskały kaskady najwymyślniejszych obelg. Rozwścieczona, uczepiła się kotta i krzyczała: „lepiej mi krowę zabierzcie, niż ten kocioł, zbroje jedne”. I znów na głowy policjantów posypały się razy. Sprawa o znieważenie czynne i słowne policjanta oparła się o Sąd. Leokadia Spruktowiczowa nie przybyła na rozprawę, a mąż jej, oskarżony jedynie o stawianie oporu policjantom, zasiadł na ławie oskarżonych. Świadkowie Skopowski i Trepko potwierdzili tylko swoje zeznanie poprzednie, natomiast oskarżony, a raczej jego obrońca p. Miller, wystąpił z rewelacjami. Oto obaj wspomniani policjanci byli u oskarżonego, jedli, pili, a następnie bezprawnie zupełnie chcieli zabrać kocioł. Przed Sądem przesunęło się ponadto kilku świadków — sąsiadów oskarżonego. Zeznania ich nie wzbudzały zaufania.

Sąd po wysłuchaniu stron skazał Wł. Spruktowicza na dwa miesiące więzienia. Sprawa Leokadi Spruktowiczowej została wyłączona. Za pobicie funkcjonariuszy policji grozi jej cięższa kara. Pomimo wszystko sprawa przedstawia się b. tajemniczo i trudno jest powiedzieć, czy posterunkowi policji nie byli winni spowodowania zajścia.

Rozmaitości.

Kogo bolszewicy uważają za swoich „wewnętrznych wrogów”. „Krasnaja Gazeta” zmuszona jest, nie bez oczywistej przykrości stwierdzić, że olbrzymia większość siedzących obecnie po więzieniach sowieckich przestępców należy do warstw robotniczych, względnie włościańskich. Mianowicie, z

oficjalny h. raportów wynika, iż w dniu 1-ym października 1927 r. przebywało w więzieniach Leningradu 2.329 robotników (37 proc.), 989 urzędników sowieckich (16 proc.), 1601 chłopów (26 proc.), 271 niepracujących zawodowo (4 proc.), 120 bezrobotnych (2 proc.), 749 „zdeklarowanych” i recydywistów (12 proc.), oraz 3 proc. „różnych”. Okazuje się więc, iż w Republice Włocławska-Robotniczej 4/5 stanowią właśnie ludzie pracujący. Na prowincji sytuacja przedstawia się jeszcze gorzej, gdyż „warstwy rządzące” dostarczają 91 proc. aresztantów.

Oflary.

Bezimiennie: — dla zredukowanej urzędniczek od N. — 2 zł., dla biednej rodziny 3 zł. Od Bronisława Krzyżanowskiego na pomnik poległych obrońców Wilna 10 zł.

KĄCIK HUMORYSTYCZNY.

Szczęśliwy.

Bogobojny i wstydlivy jegomość mówi do swego sąsiada. — Mógłby pan dla przyzwoitości załatać okna wieczorem. Nie dalej jak wczoraj widziałem koło godziny jedenastej, jak pan całował żonę! — A to paradne — odrzekł na to uszczęśliwiony sąsiad — to się nazywa kłamać. Przecież ja cały wieczór wczorajszego nie byłem wcale w domu.

Strój balowy.

— Ależ, moja droga, st. nowczo za mało masz na sobie; przecież jesteś prawie naga. — Jaki ty masz bystry wzrok, mój mężu — powiedziała na to żona, raz jeszcze przejrawszy się w lustrze — odrzuć spóstrzegłeś, że zapomniałam włożyć kolczyki.

Miejski Kinematograf
Kulturalno-Oświatowy
SALA MIEJSKA
(ul. Ostrobramska 5)

Kino-Teatr
„HELIOS”
ul. Wileńska 38.

Od dnia 23-go do 26-go lutego b. r. włącznie będą wyświetlane filmy:
„Z żaru piekła na śnieżny szczyt”. 10 aktach. Pełna niebezpieczeństw droga poprzez podzwrotnikowe rozpalone pustynie ku niebosiężnym urwiskom skalnym. Puszczanie i dżungla afrykańskie. Wspaniały pożar stepu. Polowanie na lwy, tygrysy i słonie. NAD PROGRAM: Kronika Światła Nr. 5. w 1-ym akcie, „LIS I WRONA” bajka w 1 akcie i gościnne występy znakomitego transformisty p. Bolesława Szczepańskiego. W poczekalni koncerty radio. Kasa czynna od g. 3.30. Ostatni seans o 10. Następnym program: „Święte kłamstwo”.

D Z I Ś ostatni dzień! Wielka sensacja ostatnich czasów!! Wstrząsający obraz duszy powojennej „Giełda miłości”. Fascynująca sztuka z życia współczesnego. W roli główn. Rywal Valentino — JGO SYM, NINA VANNA, VERA SALVOTTI i MARLENE DIETRICH. Film o kolosalnym napięciu sensacyjnym. Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.15. 664

PRZETARG.

Wileński Urząd Wojewódzki (Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych)

ogłasza piśmienny przetarg ofertowy na dostarczenie kotłów, rur, radiatorów oraz innych części i zmontowania na miejscu instalacji centralnego ogrzewania w gmachu Biblioteki Publicznych w Wilnie (pałac po-Tyszkiewiczowski przy ul. Arsenalskiej). Przetarg odbędzie się w dniu 5 marca 1928 roku o godz. 12-iej w Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie przy ul. Magdaleny Nr. 2, pokój Nr. 91. Oferty na piśmie winne być złożone w tymże dniu do godz. 9-iej i pół w Kancelarii Oddziału Budowlanego Dyrekcji, pokój Nr. 92, łącznie z pokwitowaniem Kasy Skarbowej na wpłacone wadium przetargowe w wysokości 5% zaufowanej sumy.

W ofercie winien być podany minimalny termin, w którym firma podejmuje się wykonać objętą niniejszym przetargiem robotę.

Ogólne warunki przetargu, warunki szczegółowe i ślepy kosztorys otrzymać można w Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych w Wilnie, pokój Nr. 91, a zwrot kosztów wykonania. Tam również można codziennie od godz. 12-iej do 13-iej przejrzeć ogólne i techniczne warunki wykonania robót przez przedsiębiorców, projekt robót, projekt umowy oraz ogólne przepisy Min. Rob. Publ. o przetargach, które dla ofertanta są obowiązujące.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie prawo wyboru ofertanta, uzależniając to od fachowych i finansowych zdolności przedsiębiorstwa oraz prawo zredukowania ilości robót lub nawet zupełnego ich zaniechania.

Za wojewodę
558/2838/VI-0 dyrektor-inżynier (—) Sifa-Nowicki.

KTO chce wiedzieć co się w świecie dzieje,
TEN czyta i prenumeruje

„Przegląd Światowy”

największe czasopismo ilustrowane w Polsce.

Rocznie 20 zł., półrocznie 10 zł.

Do nabycia wszędzie — gdzie niema, żądać.

Wszelkie korespondencje i prenumeraty wysłać
pod: Skrzynka pocztowa 135, Warszawa. 560

CAŁE WILNO

mówi tylko o tem, że

OBUWIE F-my „POLBUT”

jest

najtrwalsze i najtańsze.

Prosimy przekonać się.

UL. WILEŃSKA Nr. 3. 509

Czy zapisałeś się na członka

L. O. P. P.?

Wszystkie stany
młodzi, starzy — w mieście i na wsi czytają
„KURJER WILEŃSKI”, dlatego
REKLAMA
w „Kurjerze Wileńskim” jest najlepszą i najtańszą.
Fachowo redaguje i załatwia wszelkie reklamy
i ogłoszenia
Biuro „ADMINISTRACJA”
Wilno, ul. Wielka Nr. 56, tel. 14-38.
(nad Notariuszem Bohuszewiczem). 401

Pożyczek

udzielamy na różne
terminy i w różnych
sumach

Wileńskie Biuro
Komisowo-Handlowe
Mickiewicza 21. 548-1

Dr. KAPŁAN

Choroby weneryczne
i skórne.

WILEŃSKA 11,
telefon 640.
W Z. P. Nr 13 406

Zgubiono

rewolwer systemu Walter
Nr. 40437, własność D-ra
Brytaniszskiego, Hermano-
wicze. 541-0

Lokujemy

wszelkie sumy pieniężne na
oprocenowanie pod zabez-
pieczenia hipoteczne i inne.
Dom H.K. „ZACHETA”,
Gdańska 6, telef. 9-05,
541-1

Od r. 1843 istnieje

Wilenskin

UL. Tatarska 20

MEBLE

jadalne, sypialne, salonowe i
gabinetowe, kredensy, stoły,
szafy, łóżka itd.

Wykwintne—Mocne—
Niedrogo.

Sprzedaż na raty. 5310

Nie kupujcie

radjowych aparatów, części do
takowych, rowerów, maszyn do
szycia, telefonów, gramofonów,
aparatów kinowych, fotograficz-
nych i wiele innych artykułów,
niezbędnych dla każdego czy-
telnika do chwili otrzymania
naszego ilustrowanego cennika,
który wysyłamy odwrotną pocztą
bezpłatnie.

Ceny najniższe. Towar pierw-
szorzędny. Warunki nadzwyczaj
dogodne.

PP. Kliencie! z prowincji udzie-
lamy długoterminowego kredy-
tu. Zwracać się do firmy
RADJO—LUBICZ, WARSZA-
WA, MARSZAŃKOWSKA 104.
539-3

Zgubioną

legitymację, wydaną przez
U. S. B. w Wilnie za
Nr. 409, na im. Błoch De-
bora, unieważnia się. 554

Poszukujemy

folwarków i parceli do na-
bycia dla solidnych reflek-
tantów.

Dom H.-K. „Zachęta”
Gdańska 6, telef. 9-05
541-0

Słaba pamięć

to koszar przeszłości. Zaps-
miętnienie setek dat, słówek, dy-
spozycji, nazw i t.p. jest dzie-
ciną zabawką dla tego, kto
zna metodę mnemotechniczną.
Prospekt H. za zwrotu pora.
Nadworny, Warszawa, skrzynka
poczt. 468. 512-1

Pianina

do wynajęcia. Reperacja i
strojenie. Ul. Mickiewicza
24-9. Estko. 435

Prawdziwą przyjemnością

jest pranie mydłem jeleni-Schicht. Skutki prania mydłem złem nie są od-
razu widoczne. Dopiero później spostrzega się szkody, wyrządzone bie-
liźnie. A wszak bielizna jest wielkim i drogocennym skarbem każdej
gospodyni. Mydło Jeleni-Schicht, wyrabiane z najlepszych surowców, jest
łagodne oraz wydajne. Fakt, że jest ono używane od dziesiątków lat
przez miliony doświadczonych gospodyń, jest rękojmią jego dobroci.
We własnym zatem interesie kupujcie jedynie

Mydło Jeleni Schicht

? Czy pomyśleliście już o swej przyszłości ?

gdyż ciągnięcie 5-iej klasy XVI-iej Polskiej Loterii Państwowej rozpoczyna
się za dni kilka, t.j. 8-go marca i trwać będzie do 18-go kwietnia r.b.
Każdemu ogólnemu i praktycznemu człowiekowi nadarza się niebywała
okazja rychłego wzbogacenia się i to zupełnie tanim kosztem, bowiem na-
bywając 1/4 losu za 50 zł. — 1/2 losu za 100 zł. — 1/1 losu za 200 zł.

wygrać można w szcze- 650.000 a ponadto 5 ta klasa obfituje
słiwym wypadku zł. w znaczną ilość i innych wiel-
kich wygranych. Szanse na wygranie są kolosalne, gdyż co 2-gi los bez-
względnie wygrywa. JUŻ WSZYSCY WIEDZĄ, że najszcześliwszą i najsłyn-
niejszą kolekturą P. P. L. K. jest

H. MINKOWSKIEGO

WILNO, NIEMIECKA 35. Tel. 13-17. P. K. O. 809-28.

Nie zwlekajcie więc i co rychlej śpieszcie DO NAS po szczęśliwe nasze
losy, których ilość jest ograniczona. Zamiejscowym wysyłamy losy nie-
zwłocznie po otrzymaniu zamówienia i wpłaceniu należności na nasze
konto P. K. O. Nr 809-28. 562

Ogłoszenia

do

„Kurjera Wileńskiego”

przyjmuje

na najbardziej

dogodnych

warunkach

ADMINISTRACJA

„Kurjera Wileńskiego”

Jagiellońska 8

Krawcowa

przyjmuje wszelkie obstalunki
na płaszcze, suknie, ubra-
nia dziecięce, bieliznę i t.p.
Ul. Ciasna 3, m. 4. A. W.

„M. GORDON”

ul. Niemiecka 26.

Ceny wyjątkowo niskie.

Ostatnie dwa dni!

DZIŚ I JUTRO

WYPRZEDAŻ RESZTEK

i wysortowanych towarów

563

661 CZEKOLADA G. G. LARDELLI Z IDEALNYCH NAJLEPSZA

Przy zakupach prosimy powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim”.

Redakcja i Administracja Jagiellońska 8. Tel. 99. Czynne od godz. 9-3 popoł. Naczelnik redaktor przyjmuje od 2-3 popoł. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9-2 popoł. Ogłoszenia przyjmują się od 9-3 popoł. i 7-9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893.

CENA PRENUMERATY: miesięczna z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem — 25 gr., w tekście I i II str. — 30 gr., III i IV str. — 25 gr., za tekstem — 10 gr., ogłosze-
nia mieszkaniowe — 10 gr. (za wiersz petitory) kronika rekl. — ogłoszenia — 30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy — 50% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 10% drożej. Zagraniczne 50% drożej.
Oddział w Górnym Orzechowie 5, tel. 360. Układ ogłoszeń 5-ścią lewą, na stronie IV 8-ścią lewą. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Wydawca Jan. Włodek „Pogoń”.

Tea. Wł. „Pogoń”, Druk. „Pogoń”, ul. św. Ignacego 5.

Redaktor odpowiedzialny Józef Jurkiewicz.